

ДО
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ТВЪРДИЦА

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от Мария Гвоздейкова - Златева
Кмет на Община Твърдица

ОТНОСНО: Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Твърдица 2026-2029 г.

**УВАЖАЕМИ Г-Н КРЪЛЕВ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ
СЪВЕТНИЦИ,**

До настоящия момент Община Твърдица е в сила програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета приета през 2014 г. Период достатъчно дълъг за да могат да се направят съответните анализи. Анализирайки данните става ясно, че в периода 2020 – 2025 г. е извършен отлов и обработка на 191 броя кучета. От извършеното преброяване на безстопанствените кучета на територията на населените места през 2023 и 2025 г. става ясно, че съществена промяна в популацията не е настъпила, като съответно през 2023 г. са идентифицирани 32 броя кучета на територията на населените места от общината, а през 2025 г. са идентифицирани 2025 броя безстопанствени кучета. Това налага извода, че следва да се предприемат нови мерки за справянето с описания проблем, като се изработи нов план с оглед проследяване на процеса на овладяване на популацията. Същевременно все още е доста спорна дефиницията дефиниция на понятието безстопанствино куче:

Според българското законодателство (Закона за защита на животните), „безстопанствено куче“ е всяко куче, което няма собственик или има такъв, но се намира извън неговия надзор, не е под прекия му контрол или е изоставено.

Основните характеристики включват:

- **Липса на постоянен надзор:** Животното се движи свободно на обществени места без придружител.
- **Изоставяне:** Куче, чийто собственик го е напуснал с цел да се освободи от него.
- **Липса на идентификация:** Често тези животни нямат поставен микрочип или друг знак за собственост.

Общините са длъжни да залавят такива кучета, да ги обезпаразитяват, кастрират и ваксинират, след което, ако са здрави и неагресивни, ги връщат по местата на залявяне (освен ако не бъдат осиновени)]. Често срещан дабат е по въпросът, кой носи отговорност за безстопанствените кучета

Отговорността за безстопанствените кучета в България е споделена между местната власт и държавните контролни органи, като законът вменява конкретни задължения на всяка институция.

1. Основна отговорност: Общините

Според **Закона за защита на животните (ЗЗЖ)**, Кметовете на Общини носят основната отговорност за управлението на популацията на бездомни кучета на своята територия.

- **Задължения:** Общините трябва да разполагат с одобрени програми за овладяване на популацията, да осигуряват приюти, да организират улавянето, кастрацията, ваксинирането и идентифицирането (чипирането) на животните.

2. Контролен орган: БАБХ

Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) упражнява надзор върху дейността на общините и общинските приюти.

- БАБХ контролира спазването на ветеринарномедицинските изисквания и хуманното отношение към животните.
- Агенцията поддържа националната електронна база данни, в която се вписват всички регистрирани и безстопанствени кучета.

3. Отговорност на гражданите

- **Бивши собственици:** Лице, което изостави кучето си, продължава да носи отговорност за него. Изоставянето е административно нарушение и се наказва с глоби.
- **Лица, хранещи кучета:** В някои случаи съдебната практика разглежда хора, които системно се грижат за определени кучета пред блокове, като "надзорници", което може да доведе до споделена отговорност при инциденти.

В тази връзка Община Твърдица като орган, който отговаря за овладяване популацията на бездомните кучета и след анализ на данните показващ, че трябва да се продължи дейността следва да приеме съответния акт - **ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТВЪРДИЦА 2026-2029 г., задължение произтичащо** от изискването за изпълнение на чл.40, ал. 1, ал.2 , ал.3 и ал.4 от Закона за защита на животните и чл. 21, ал. 4 от Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета, както и изисквания поставени на Република България и останалите страни членки от Европейския съюз по отношение на грижата и хуманното отношение към животните и конкретните механизми за овладяване на популацията на безстопанствени кучета в населените места и най вече идентифициране на животните намиращи се под грижата и контрола на общината, за поведението на които общината отговаря.

Целта на програмата и плана за действие е намаляване на популацията на безстопанствените кучета, чрез прилагане на комплекс от мерки, при

който усилията на общинската власт, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока - намиране на хуманно и съвременно решение на проблема.

Формирането на конкретни цели и мерки на Програмата е извършено на базата на анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията поставени в нормативната уредба на Република България и са съобразени с комплексните мерки, определени от Световната здравна организация: строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета, кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които се поемат за обгрижване от страна на граждани, организации и общини. В контекста на това подцелите са:

- Установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета, като се гарантира здравето на хората, безопасността на градската среда и европейския имидж на България.

- Редуциране броя на уличните кучета до трайно намаляване на популация;

съгласно разпоредбите на действащото законодателство

- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни;

- Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждане на домашен любимец;

- Идентифициране на животните под контрола на общината чрез тяхното чипиране;

Проектът на „ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТВЪРДИЦА 2026-2029 г.“, е съобразен и не противоречи на действащото законодателство и правото на Европейския съюз.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т.23 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация в съответствие с чл.40, ал. 1, ал.2 , ал.3 и ал.4 от Закона за защита на животните и чл. 21, ал. 4 от Националната програма за овладяване на

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

популацията на безстопанствените кучета предлагам на Общинския съвет на Община Твърдица да вземе следните Решения:

1. Приема „ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТВЪРДИЦА 2026-2029 г.“.

2. Възлага на Кмета на Община Твърдица да извърши последващите съгласно закона действия.

Вносител:

*Мария Гвоздейкова-Златева
Кмет на Община Твърдица*

ПК/ПК

МОТИВИ

За приемане на „ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТВЪРДИЦА 2026-2029 г.“.

Съгласно изискванията на чл.28, ал.1 от Закона за нормативните актове, към предложениия проект на „ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТВЪРДИЦА 2026-2029 г.“ прилагам мотиви - отговарящи на изискванията на чл.28, ал.2 от ЗНА.

ПРИЧИНИ, НАЛАГАЩИ ПРИЕМАНЕТО НА ПОДЗАКОНОВ НОРМАТИВЕН АКТ:

- **Причини, които налагат приемането на нормативния акт:**
  - 1.Общинската програма и плана за действие за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Твърдица са изготвени в изпълнение на чл.40, ал. 1, ал.2 , ал.3 и ал.4 от Закона за защита на животните и Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета.
  - Необходимост от разработването на програмата възниква в резултат на изисквания поставени на Република България и останалите страни членки от Европейския съюз по отношение на грижата и хуманното отношение към животните и конкретните механизми за овладяване на популацията на безстопанствени кучета в населените места, идентифициране на животните намиращи се под грижата и контрола на общината, за поведението на които общината отговаря.

ЦЕЛИ:

- Целта на програма и плана за действие е намаляване на популацията на безстопанствените кучета, чрез прилагане на комплекс от мерки, при който усилията на общинската власт, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока - намиране на хуманно и съвременно решение на

проблема. Формирането на конкретни цели и мерки на Програмата е извършено на базата на анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията поставени в нормативната уредба на Република България и са съобразени с комплексните мерки, определени от Световната здравна организация: строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета, кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които се поемат за обгрижване от страна на граждани, организации и общини.

ПОДЦЕЛИ:

- Установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета, като се гарантира здравето на хората, безопасността на градската среда и европейския имидж на България.
- Редуциране броя на уличните кучета до трайно намаляване на популацията съгласно разпоредбите на действащото законодателство
- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.
- Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждане на домашен любимец.
- Овластяване броя на безстопанствените кучета до трайното изчезване на явлениято "безстопанствени кучета".
- Контрол върху отглеждането на домашни кучета.
- Повишаване чистотата на градската среда.
- Изготвяне и провеждане на образователни кампании, съгласно чл.2 от Закона за защита на животните.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на новата „Наредбата“ ще е свързано с изразходване на допълнителни финансови средства от бюджета на Общината, които поетапно ще бъдат залагани в текущите бюджети съгласно конкретна годишна план смет за нужните действия. Най вероятно изпълнението ще е свързано с ангажиране на допълнителни човешки ресурси от специалисти в конкретната област.

Очаквани резултати от прилагането, включително финансови, ако има такива:

Като резултат от прилагането на новата нормативна уредба се очаква да се постигне:

- Устойчив контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета, като се гарантира здравето на хората, безопасността на градската среда и европейския имидж на България.
- Редуциране броя на уличните кучета до трайно намаляване на популация съгласно разпоредбите на действащото законодателство
- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.
- Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждане на домашен любимец.
- По добър контрол върху отглеждането на домашни кучета.
- Повишаване чистотата на градската среда.

АНАЛИЗ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ С ПРАВОТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ:

Проектът на ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТВЪРДИЦА 2026-2029 г.“ е съобразен с:

- Закон за защита на животните.
- Закон за ветеринарномедицинската дейност.
- Становище на Световната здравна организация.
- Европейската конвенция за защита на животните.

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

- Международна практика.
и не противоречи на действащото законодателство и правото на Европейския съюз.

На основание чл.26, ал.3 от Закона за нормативните актове, проектът е публикуван на официалната страница на Община Твърдица, раздел “Проекти на нормативни актове“. На основание чл. 26, ал.4 от Закона за нормативните актове, във връзка с чл.77 от АПК, заинтересованите лица могат да направят предложения и да изразят становища по проекта на наредбата на електронен адрес obshtina@tvarditsa.bg или в деловодството на общината до 17:00 часа на 20.03.2026..... г.

Приложение № 1

Към чл.16 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Община Твърдица	Нормативен акт: ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТВЪРДИЦА 2026-2029 г.“
Лице за контакт: Пламен Курумилев	Телефон и ел. поща: 045442221, sekretar@tvarditsa.bg
1. Дефиниране на проблема: <p>До настоящия момент в Община Твърдица е в сила програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета приета през 2014 г. Период достатъчно дълъг за да могат да се направят съответните анализи. Анализирайки данните става ясно, че в периода 2020 – 2025 г. е извършен отлов и обработка на 191 броя кучета. От извършеното преброяване на безстопанствените кучета на територията на населените места през 2023 и 2025 г. става ясно, че съществена промяна в популацията не е настъпила, като съответно през 2023 г. са идентифицирани 32 броя кучета на територията на населените места от общината, а през 2025 г. са идентифицирани 33 броя безстопанствени кучета. Това налага извода, че следва да се предприемат нови мерки за справянето с описания проблем, като се изработи нов план с оглед проследяване на процеса на овладяване на популацията. Същевременно все още е доста спорна дефиницията дефиниция на понятието безстопанствино куче:</p> <p>Според българското законодателство (Закона за защита на животните), „безстопанствено куче“ е всяко куче, което няма собственик или има такъв, но се намира извън неговия надзор, не е под прекия му контрол или е изоставено.</p> <p>Основните характеристики включват:</p>	

- **Липса на постоянен надзор:** Животното се движи свободно на обществени места без придружител.
- **Изоставяне:** Куче, чийто собственик го е напуснал с цел да се освободи от него.
- **Липса на идентификация:** Често тези животни нямат поставен микрочип или друг знак за собственост.

Общините са длъжни да залавят такива кучета, да ги обезпаразитяват, кастрират и ваксинират, след което, ако са здрави и неагресивни, ги връщат по местата на залявяне (освен ако не бъдат осиновени)]. Често срещан дабат е по въпросът, кой носи отговорност за безстопанствените кучета

Отговорността за безстопанствените кучета в България е споделена между местната власт и държавните контролни органи, като законът вменява конкретни задължения на всяка институция.

Общините . Според **Закона за защита на животните (ЗЗЖ)**, кметовете на общини носят основната отговорност за администриране на управлението на популацията на дейностите по намаляне на бездомни кучета на своята територия.

- **Задължения:** Общините трябва да разполагат с одобрени програми за овладяване на популацията, да осигуряват приюти, да организират улавянето, кастрацията, ваксинирането и идентифицирането (чипирането) на животните.

2. Отговорност на гражданите

- **Бивши собственици:** Лице, което изостави кучето си, продължава да носи отговорност за него. Изоставянето е административно нарушение и се наказва с глоби.
- **Лица, хранещи кучета:** В някои случаи съдебната практика разглежда хора, които системно се грижат за определени кучета пред блокове, като "надзорници", което може да доведе до споделена отговорност при инциденти, макар основната вина най-често да остава в общината.

В тази връзка община Твърдица като орган, който отговаря за овладяване популацията на бездомните кучета и след анализ на данните показващ, че трябва да се продължи дейността в тази посока следва да приеме съответния акт - **ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ТВЪРДИЦА 2026-2029 г., задължение произтичащо от изискването за изпълнение на чл.40, ал. 1, ал.2 , ал.3 и ал.4 от Закона за защита на животните и чл. 21, ал. 4 от Националната програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета, както и изисквания поставени на Република България и останалите страни членки от Европейския съюз по отношение на грижата и хуманното отношение към животните и конкретните механизми за овладяване на популацията на безстопанствени кучета в населените места и най вече идентифициране на животните намиращи се под грижата и контрола на общината, за поведението на които общината отговаря.**

3. Цели:

Целта на програма и плана за действие е намаляване на популацията на безстопанствените кучета, чрез прилагане на комплекс от мерки, при който усилията на общинската власт, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока - намиране на хуманно и съвременно решение на проблема. Формирането на конкретни цели и мерки на Програмата е извършено на базата на анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията поставени в нормативната уредба на Република България и са съобразени с комплексните мерки, определени от Световната здравна организация: строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета, кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които се поемат за обгрижване от страна на граждани, организации и общини.

4. Идентифициране на заинтересовани страни:

1. Местна власт.

- Общинският съвет Твърдица приема Програма за овладяване популацията на

безстопанствените кучета на територията на Община Твърдица и предвижда годишен бюджет за изпълнението ѝ, съгласно чл.40, ал.3 от Закона за защита на животните.

- Кметът на община Твърдица организира изпълнението на програмата и ежегодно внася отчета за изпълнението ѝ пред изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, съгласно чл. 40, ал. 4 от Закона за защита на животните.
- Ветеринарен лекар за залавяне, кастриране, чипиране и маркиране , ваксиниране, обезпаразитяване, издаване и попълване на паспорт в Националната ветеринарно-медицинска система на безстопанствени кучета, връщане на място, където са заловени съгласно чл.47, ал.3 от ЗЗЖ.

2. Държавни ветеринарни власти :

3. Организации за защита на животните (ОЗЖ).

- Съдействат при изготвянето на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Твърдица.
  - Съдействат на общината като посочват свои представители за координация на работата между общината, ОЗЖ и граждани.
  - Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета.
  - Осигуряват свои представители за проверка на сигналите и жалбите.
  - Предоставят на Общинска администрация - Твърдица списък на координатори за съдействие по места на дейностите по програмата.
  - Участват в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали.
  - Организируют и провеждат задомителни кампании.
4. Физически и юридически лица на територията на общината.

5. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

За целите на оценката дефинираме набор от два валидни варианта:

Вариант 1 – „Без намеса ”(не се прави нищо)

Прилагането на вариант „Без намеса” не води до постигане на описаните по-горе цели и открито противоречи на закона и представлява бездействие..

Вариант 2 – Приемане на Програмата

Ще се осигури действащ механизъм на Община Твърдица, в съответствие със закона.

6. Негативни въздействия:

Вариант 1 – „Без намеса ”(не се прави нищо)

Създава се риск за несъответствие с нормативните изисквания и нерегламентирани законови действия.

Вариант 2 – „Приемане на Програмата ”

Няма налице негативни въздействия.

7. Положителни въздействия:

Вариант 1 – „Без намеса ”(не се прави нищо) *Не е налице положително въздействие.*

Вариант 2 – „Приемане на Програмата ”

Ще бъдат постигнати посочените по-горе цели и желани ефекти.

8. Потенциални рискове:

Няма потенциални рискове от приемането на „Програмата“

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

Ще се повиши в рамките на предвидените текстове.

Ще се намали

Няма ефект

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Предложеният проект на „Програма“ не налага административни и структурни промени. Но се създават нови изисквания за спазване на правилата.

9. Създават ли се нови регистри?

Не се създават регистри различни от създадените до сега.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

Актът засяга пряко МСП

Актът не засяга МСП

Няма ефект

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

Да

Не

12. Обществени консултации:

На основание чл.26, ал.3 от Закона за нормативните актове, проектът е публикуван на официалната страница на Община Твърдица, раздел “Проекти на нормативни актове“. На основание чл. 26, ал.4 от Закона за нормативните актове, във връзка с чл.77 от АПК, заинтересованите лица могат да направят предложения и да изразят становища по проекта на наредбата на електронен адрес obshtina@tvarditsa.bg или в деловодството на общината до 17:00 часа на .....2026 г.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Да

Не

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник)

12. Име, длъжност, дата и подпис на ръководител, отговорен за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Пламен Курумилев – секретар на община Твърдица

Дата: 20.03.....2026 г.

Подпис: ...